

Bedömningsreglemente

KVALITETSBEDÖMNING AV PONNYER 2026

Kvalitetsbedömningens syfte är att se till hästens anlag och förmåga, d.v.s. fungera som en varudeklaration. Resultat från kvalitetsbedömningen blir ett värdefullt instrument vid uppläggnings av ponnyns fortsatta träning, oberoende av poäng och lämplighet för olika discipliner. Resultaten ger dessutom underlag för kommande avkommebedömning av hingstar och ston. Vid själva bedömningen ges utmärkta tillfällen till rådgivning om den individuella ponnyns fortsatta utbildning. I första hand skall denna riksomfattande unghästtest för 4- och 5-åriga ponnyer uppfattas som ett unikt tillfälle att till en låg kostnad få en så objektiv bild som möjligt av den egna ponnyns förtjänster, brister och utvecklingsmöjligheter.

De stambokförande föreningarna har uppdragit till SPAF och dess Ungponnygrupp att arrangera och samordna dessa bedömningar av ponnyer som är registrerade i särskilda stamböcker i syfte att förbättra den svenska aveln inom respektive ras.

Allmänna bedömningsregler och anvisningar

Bedömningen är öppen och avelsvärderingsgrundande för 4-5 åriga ponnyer (samt 6-åriga ston som haft föl) med raskod tillhörande SPAF, dvs registrerade i en svensk grundstambok vid anmälan med någon av raskoderna

27 (fellponny) 30 (gotlandsruss), 33 (connemara), 34 & 39 (new forest), 35 (welsh pony, sekt B), 36 (welsh mountain, sekt A), 37 (welsh cob, sekt D), 38 (shetlandponny), 40 (dartmoor), 41 (exmoor), 42 (welsh pony av cobtyp, sekt C), 43 & 93 (svensk ridponny), 46 (kaspisk häst), 87 (welsh partbred)

5-åriga ston som haft föl som 4-åring får starta i klass för 4-åriga kvalitetsbedömningsponnyer. 6-åriga ston som haft föl får starta i klass för 5-åriga kvalitetsbedömningsponnyer. Avkomman ska vara grundstambokförd.

Observera att dräktigt sto i 5-11 månaden eller sto med föl yngre än 4 månader får inte delta. Föl får medfölja men inte närvara vid bedömningarna eller vistas ute på bedömningsplatsen.

Importer ska vara tilläggsregistrerade i någon av ovanstående raskoder vid anmälan.

Ombedömning av häst

Om häst kvalitetsbedömts vid mer än ett tillfälle, utan att tidigare bedömningsresultat överklagats och överklagan bifallits av respektive avelsorganisations besvärnämnd, gäller endast den första bedömningen som officiell.

Domare

Domarnämnden består vid exteriörbedömningen av en av SH för rasen godkänd domare (gäller ej raskod 46) och vid hopp- och gångartsbedömningen av en godkänd domare (SWB/SPAF), en eller två aspiranter kan förekomma. Domaren leder provet och har rätt att ingripa vid överdriven spödrivning eller annat uppträdande vid visningen som inte är förenligt med god hästvälfärd.

Hästen bedöms såsom den visas.

Utrustning

Vid ID-kontroll, exteriörbedömning och löshoppning visas ponnyn vid hand utan sadel/sele.

Lastning/urlastning/ledande av häst på bedömningsplats ska ske i träs men får också ske i grimma med kedjegrimskraft som är kopplat under eller över nosen under förutsättning att byte till huvudlag sker i stall, transport eller på annan anvisad plats. Longering får endast ske på anvisad plats.

Betsling enligt Sv. Ridsportförbundets Tävlingsreglemente, dressyr lätt klass för ponny. Hjälptryglar får ej användas, gäller även framridning/framkörning.

Barfotaskor, vars syfte är att ersätta ordinarie skor är ej tillåtet.

Visaren/ryttaren/kusken samt dennes medhjälpare ska vid alla moment bära godkänd ridhjälm. Hingst ska visas av person som är 16 eller äldre, undantaget gångartsprovet om hingsten leds till och från banan av person över 16 år.

Se vidare ytterligare bestämmelser under respektive moment.

ID-kontroll och mätning

Hästpäss i original ska uppvisas. Ponny som inte har med pass får inte starta, eftersom det då inte går att säkerställa hästens identitet. Mätningen ska ske i hela cm och avrundas nedåt. Ponnyer med mätintyg ska EJ mätas.

Ordningsföljd

Ponnyn bedöms och betygsätts enligt följande:

1. ID-kontroll och registrering av mankhöjdsmått
2. Löshoppning
3. Exteriör
4. Gångarter under ryttare

Tidsplan

Bedömningen genomförs i en följd enligt den fastlagda ordningsföljden. Löshoppning och exteriörbedömning sker på samma plats, i ridhus. Ponnyerna löshoppas först och därefter bedöms de exteriört, 15 min/ponny. Efter löshoppningen och exteriör följer en paus på 30 min. för förberedelser inför gångartsprovet. (sadling/selning, framridning resp. framkörning).

Tidsschemat är exakt och måste följas för att så många ponnyer som möjligt ska hinna bedömas. Det är därför viktigt att anmälda ekipage infinner sig i god tid enligt tidsprogrammet.

Poängsättning

Varje domarnämnd värdesätter respektive bedömningsgrupp med poäng mellan 1 och 10, endast hela tal används. Vid bedömning av gångarter och löshoppning betygsätts även ponnyns mentala egenskaper (temperament, hanterbarhet, allmänt intryck).

SPAF/SH äger rätt att via arrangören använda protokollen i avelsvärderings- och forskningssyfte.

Anvisningar för löshoppning

För att ponnyn ska ha en ärlig chans är det viktigt att den har fått träna löshoppning under något så när likartade förhållanden. De flesta ponnyer tycker det är lustfyllt att hoppa och det gäller att vid träning bibehålla lustmomentet samtidigt som koncentrationen och taxeringen tränas så att "skenfärder" undviks.

Utförande

Uppvisningen får genomföras med ca tre personer max fyra, en att vid hand föra ponnyn innan den släpps och piskförare som vid behov kan understödja ponnyn med drivning fram till hindren. Tänk på att det är lättare att få fram det bästa ur ponnyn om den känner de personer som "hjärper" den över hindren. Det är viktigt att uppvisare

och medhjälpare ser till att ponnyen inte vänder och går tillbaka mot hinder. Domaren leder provet och har rätt att ingripa vid överdriven spödrivning eller annat uppträdande vid visningen som inte är förenligt med god hästvälfärd.

I ridhus där speciell löshoppningsring saknas byggs en sluten ring av plastband. OBS att vanligt rep inte får förekomma utan banden ska vara av material typ avspärrningsband. Svängarna får inte göras tvära eller smala, hörnen skärs av genom att sätta avspärrningsband på väggen.

Löshoppningen sker över oxer med hjälphinder. Oxern ska vara utan fyllnad med en markbom och den bakre bommen ca 10 cm högre än den översta främre. Hjälphindret placeras ca 17m från kortsidan. Hjälphindret ska bestå av en bom ca 60 cm från marken (för D-ponny) med en markbom framför hindret. Hindren ska vara av god standard, dvs. likvärdiga med tävlingshinder. Häckar och lådor får inte förekomma.

Då ponnyen kommer in i ridhuset leds den för hand runt banan innan den på domarens order släpps lös och får "hoppa fram" ca två gånger innan oxerns bakre bom läggs upp. Avståndet kan varieras uppåt och nedåt med 25 cm och kan anpassas efter den ponny som bedöms mellan några av de första sprången på oxern.

Hinder höjd och längd enligt ponnyens mankhöjd:

Över ponnymått (>148 cm) 100-120 cm resp 110 cm

D-ponny 90-110 / 100 cm

C-ponny 80-100 / 90 cm

B-ponny 70-90 / 80 cm

A-ponny 60-80 / 70 cm. (Mini, max 86 cm, 50-70 / 60 cm)

Ytterligare höjning (max 10cm) får ske i samråd med visare om domare anser sig behöva det för en säker bedömning av ponnyer med hög kapacitet.

Avstånd mellan hjälphinder och oxer enligt ponnyens mankhöjd :

Över ponnymått (>148 cm) 7,20 m

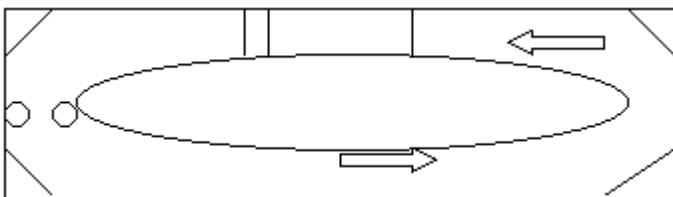
D-ponny 6,70 m

C-ponny 6,30 m

B-ponny 5,70 m

A-ponny 5,10 m (Mini, max 86 cm, 3,90 m)

Banskiss för löshoppning

Utrustning

Ponnyen ska vid löshoppning vara försedd med trän. Tyglar ska vara borttagna. Senskydd och damasker får bäras, dock får inte viktdamasker förekomma. Bakbensskydd och boots får ej bäras!

Anvisningar för exteriörbedömningen

Förberedelser

Ponnyn ställs upp med "längsta linjen" mot domare, dvs. närmaste framhov något framför den andra och närmaste bakhov något bakom den andra. Ponnyn ska visas i skritt och trav för hand. Drivning får ske med lätta rösthjälper och lätt spödrivning. Innan vändning sker avsaktning till skritt. Vändning görs åt höger.

Utförande

- Utrustning

Ponnyn ska vara tränad med tyglar som lätt går att ta loss vid löshoppningen. Lindor, damasker o dyl. får inte användas. Uppvisaren och medhjälpare ska vara prydligt klädda i ändamålsenliga kläder för att bl.a. kunna springa med ponnyn (gymnastikskor underlättar, ridstövlar försvårar).

- Bedömning

Exteriörbedömning sker enligt domarens anvisningar, dvs. på samma sätt som vid utställningar och premieringar.

Domarna betygsätter med 10-gradig skala enligt följande:

1. Typ.
2. Huvud, hals och bål.
3. Extremiteter och rörelsernas korrekthet.
4. Rörelsemekanik i skritt.
5. Rörelsemekanik i trav.

Anvisningar för bedömning av gångarter

Ponnyn visas upp under ryttare i samtliga tre gångarter enligt domarens anvisningar. Ponnyn ska i samtliga gångarter visas upp i båda varven. För att lösgöra ponnyn från ev. spänning är det i regel lämpligt att börja med travprogrammet och spara skritten till den senare delen av uppvisningen. Ponnyn ska i samtliga gångarter röra sig i balans i en för unghästen lämplig form. I trav och galopp ska ponnyn ridas på tygeln. Skritt visas på lång tygel.

Utrustning

Ryttarens klädsel enligt Svenska Ridsportsförbundets Tävlingsreglemente TRII ponny.

Ryttare under 18 år ska bära säkerhetsväst av godkänd typ, vid all ridning på tävlingsområdet.

Spö och sporrar får bäras (sporrar max 15mm, spö max 100cm). Hingst skall ridas med spö.

Kuskens klädsel ska vara ändamålsenlig och prydlig. Tex mörk tröja (utan hätta/luva), ljusa byxor och ändamålsenliga skor. Hjälms av godkänd typ ska bäras och piska som når fram till ponnyn.

Huvudlag och nosgrimma ska vara i läder. Sadel ska vara av engelsk typ, svanskappa är tillåtet. All annan utrustning som hjälptyglar, martingal, förbygel, bandage, sen/benskydd, boots, gummiplattor (på bettet) osv. är inte tillåten.

Betsling enligt Sv. Ridsportsförbundets Tävlingsreglemente, dressyr lätt klass för ponny.

Körning

Gångartsprovets kan göras av alla kategorier framför vagn. Ponnyerna ska vara väl inkörd. Galoppen för körda ponnyer bedöms i samband med löshoppningen.

För övrigt gäller motsvarande tillvägagångssätt som vid ridning.

Utrustning vid körning enligt Svenska Ridsportförbundets TR V.

Bedömning

Skritten visas på lång hängande tygel (fri skritt). Korrekthet i fotförflyttningen (takten), steglängd, balans, rörlighet, bogfrihet, avspändhet och bakbensaktivitet (påskjut) bedöms.

Traven visas med tempoväxlingar. Taktmässighet, steglängd, elasticitet, balans och bakbensaktivitet bedöms.

Galoppen visas med tempoväxlingar. Taktmässighet, bärighet, språnglängd, elasticitet, balans och energi bedöms.

Efter direktiv från domaren kan ridning ske i annan form, (t.ex. lätttridning i trav, lätt sits i galoppen).

Avbruten bedömning samt uteslutande av häst

Om bedömning avbryts av domare erhåller hästen delbetyg i den disciplin där hela momentet fullföljts, dock ges inget slutbetyg. Om bedömning avbryts av hästägaren ges inga betyg i någon disciplin och protokoll delas inte ut.

Domare kan utesluta häst från bedömningen vars prestationsförmåga, kondition, allmäntillstånd eller beteende gör att den bedöms olämplig att delta i bedömningen. Anledning till uteslutande eller avbruten bedömning ska noteras i protokollet och alla protokoll markeras med "avbrutit".

Överdomaren/bedömningsledaren ska informeras om på vilken grund detta skett.

Resultatberäkning

De olika resultaten räknas ut enligt följande:

Exteriörbetyg E= Medeltalet av de fem delbetygen

Löshoppningsbetyg LH= Avgivet betyg

Temperamentsbetyg/Löshoppning TLH= Avgivet betyg

Gångartsbetyg G= Medeltal skritt, trav och galopp

Temperamentsbetyg/Gångarter TG= Avgivet betyg

Totalbetyg temperament TT= (TLH + TG)/2

Poäng som lovande gångartspanny $(E+2*G+2*TG)/5$

Poäng som lovande hopponny $(E+2*LH+TLH)/4$

Poäng som lovande allroundponny $(E+H+TT+G)/4$

Resultatlista och priser

Samtliga deltagande ponnyer som genomfört bedömningen och erhållit ett slutresultat ingår i resultatlistan, kan erhålla placering, rosetter och eventuella hederspriser.

Utmärkelse

Utmärkelse tilldelas samtliga ponnyer som är berättigade till detta, oavsett placering i prislistan. För att erhålla Utmärkelse krävs att ponnyen uppfyller särskilda krav för härstamning och mankhöjd för respektive raskod. Dessa rasvisa krav beslutas av aktuell medlemsförening i SPAF och redovisas som en bilaga till detta reglemente.

4-åriga ponnyer:

- **Hoppning:** totalt minst 7,5 i slutpoäng i hoppning, de båda hoppbetygen ska vara minst 8 samt ingen delpoäng under 7 av de i slutpoängen ingående betygen (ej för ridna/körda gångarter)
- **Gångarter:** Totalt minst 7,5 i slutpoäng i gångarter, minst ett av gångartsbetygen ska vara 8 samt ingen delpoäng under 7 av de i slutpoängen ingående betygen (ej för hoppning)

5-åriga ponnyer:

- **Allround:** utmärkelse om slutpoäng minst 7,5 allround, ingen delpoäng under 7.

Kvalificering till riksfinalen Dunstan & SPAF Ponnybreeders

4-årig ponny som erhållit utmärkelse som Hopp- och/eller Gångartstalang och är svenskfödd med ett UELN som börjar på 752 är berättigade att delta i riksfinalerna **Dunstan & SPAF PonnyBreeders**. Kompletterande regler och villkor för riksfinalerna framgår av finalpropositionerna.

Övriga regler

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer för domare och domaraspirant.

Domare får inte döma på bedömningsplats där häst deltar som

- domaren under närmast föregående tre månaderna regelbundet instruerat eller ridit. Som regelbundet räknas en till flera gånger per vecka.
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder de senaste 5 åren.
- Domare eller nära anhörig får ej delta (visa häst) i aktuell bedömning.

dunstan
häst- & gårdsförsäkring

Protest

Protest avfattas skriftligen och ska åtföljas av 100 kronor vilka av organisationen återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande. Protesten mot domarutslag vad gäller värdesättningen av uppvisningen kan aldrig upptas till prövning. Som domare räknas i detta sammanhang även mätman.

Rätt att avge protest tillkommer hästägare, deltagande ryttare/visare eller målsman för minderårig ryttare/visare med startande ponny i samma klass/kategori.

Protest ställs till överdomaren/bedömningsledaren och lämnas till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser.

- beträffande ponnys behörighet att starta senast före bedömningens början.
- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande resultat senast 1 timma efter bedömningens slut.

Har omständigheter vid eller efter bedömningen omöjliggjort protests avgivande inom ovan angiven tid må den inställas till SPAF senast fem dagar efter bedömningen. Utslag fälls så snart kan ske av överdomaren/bedömningsledaren efter verkställd utredning på platsen. Utslag delges den klagande skriftligt. Skriftligt besvär över överdomarens/bedömningsledarens utslag må inlämnas till SPAF senast en vecka efter bedömningen. Utslaget som vid behov föregås av ytterligare utredning delges den klagande skriftligt.

Övrigt ang. regler, doping, mm

I alla övriga frågor gäller Svenska Ridsportförbundets reglemente och av SPAF utfärdade bestämmelser i tillämpliga delar.

Information

<http://spaf.info/> under Ungponny

Bilaga: Rasvisa krav för Utmärkelse beträffande härstamning och mankhöjd.

SPAF 2026-01-10